

Ds. Boone en de fake-verhalen over indringer M. Remijn

Ds. Boone heeft heel wat te stellen gehad met de binnengesmokkelde voorganger Marien Remijn. En met diens geestelijke vader ds. Beversluis. We raken zomaar verzeild in een reeks kerkelijke schandalen, zoals ook in de seculiere wereld maar weinig voorkomt. Wat biograaf L. Vogelaar erover opschreef is eveneens bijzonder. De lezers krijgen een geselecteerd en gekleurd beeld voorgeschoteld, een succesverhaal,

1 Marinus Remijn

luchtig en vluchtig, met alle gruweldaden naadloos rechtgetrokken of verzwegen. Zodanig dat twee pathologische leugenaars veranderen in vrome helden. We vinden het allemaal in het boekje: *Blaast de bazuin*. Zeven biografietjes van voorgangers van de Gereformeerde Gemeenten. Mooie en vooral rimpelloze succesverhalen. Belangrijk genoeg om ook de lezers van *Oude Paden* (2004) van Remijns prekerijen te laten smullen. Alleen ds. Boone komt met een aparte paragraaf negatief in beeld: als onverzoenlijke ruziemaker. Om dit laatste wil ik recht doen aan deze gestorvene. Laten we eens kijken naar de werkelijkheid.

We onderscheiden vier perioden:

- a. Ouderling en oefenaar in Sint Philipsland
- b. Liegen op de classis Zuid-Holland
- c. Ongeloofwaardige of foute historie
- d. Krabbendijke/Oosterland

a. Ouderling en oefenaar Sint Philipsland

Remijns prekenbundeltje *Geteekende lieden* rept over toen nog onontdekte 'aantekeningen in den vorm van een bekeeringsweg'. Die zijn nu blijkbaar boven water. Vogelaar schrijft aan de hand van 'Remijns mededelingen', maar kan ze niet meer vinden en heeft geen idee meer waar ze vandaan kwamen. Zijn prachtverhaal wijkt helaas sterk af van de notulen van de classis Zuid-Holland en de algemene vergaderingen. Ook schrijft hij: 'Oefenaar Remijn maakte aantekeningen over zijn bekeringsweg, maar die zijn zoekgeraakt.'

Deel 1 van het verhaal over Remijn is fantastisch. Zijn bekering begint op zijn 32^e, maar volgens de scriba van Goes is het zijn 21^e jaar. Ook de tekst waarmee hij onder een preek van Beversluis tot bekering zou zijn gekomen, klopt niet. Maar dat doet aan het succes niet af: krachtdadig tot bekering gekomen, Christus geopenbaard, zijn vrouw ligt dwars, hij krijgt begeerte om te preken, geweldige teksten erbij, in 1893 op een bijzondere manier ouderling geworden, met de sprekende tekst: Gij zult ze van Mijnentwege waarschuwen. Hij ontdekt in 1900 dat hij moet preken en collega Van der Vliet is direct accoord: probeer het morgen maar eens. Remijn krijgt hemelse bemoedigingen, de duivel en de binnenpraters willen het verhinderen, maar de hemel versterkt hem en zorgt ervoor dat het allemaal en helemaal goedkomt. Te mooi om waar te zijn. En wellicht is dat ook zo.

De notulen van algemene vergaderingen vertellen een compleet ander verhaal dat in Vogelaars relaas ontbreekt. De manier waarop Remijn in 1893 ouderling wordt, is niet normaal en in 1906 nog steeds onderwerp van gesprekken. Ook het volgende ambtswerk verloopt rumoerig. Remijn heeft eind 1900 de kerkenraad sterk onder druk gezet om te preken, maar dat avontuur loopt snel uit op een totale mislukking. Hij krijgt een preekverbod, maar legt zijn ambt neer en gaat op aanraden van ds. Beversluis in april elders preken, vooral in Bruinisse. Zijn 86-jarige collega ouderling Jan van der Vliet verklaart op de Algemene Vergadering van 26 juni 1901 'dat hij niet door heeft durven tasten en door ouderdom en zwakheid des gemoeds meer heeft toegelaten als zijn gemoed hem wel veroorloofde'. Hij heeft Remijns oefenen dus nooit gewild, maar geen kracht gehad om het te voorkomen. Hij sterft kort erna, op 15 augustus. Zo raakt de gemeente de beide ouderlingen kwijt. Ds. Boone staat achter het preekverbod en stelt namens de synode op 3 juli orde op zaken. De gemeente kiest de volgende dag een nieuwe ouderling, Bram Reijngoudt, die door ds. Boone in september wordt bevestigd. Boone schrijft daarover aan collega ds. Janse 'alles is vredig gegaan, hoewel de gemoederen der gemeente niet gestild zijn.' Remijn heeft dus heel wat langdurige onrust veroorzaakt. Geen wonder dat ds. Boone al begin december 1901 in Sint Philipsland wordt beroepen en in 1902 nogmaals.

b. Liegen op de classis Zuid-Holland

Remijns voorgangerskansen in Zeeland zijn verkeken, maar zijn geestelijke vader Beversluis heeft lak aan kerkelijke regels en brengt Remijns voorgaan elk halfjaar ter sprake in zijn classis Zuid-Holland, van 1903 tot 1907. Hoewel Remijn in die classis niet thuishoort. Beversluis

gelooft ook zelf blijkbaar niets van Remijns roeping en bekering, weet dat hij nooit zal worden aangenomen, en verzint daarom allerlei leugens om de illegale prekerijen blijvend te steunen. En om de onrust in Sint Philipsland in stand te houden en ds. Boone dwars te zitten. De officiële notulen vertellen het volgende verhaal over Remijns toelating.

1. *Classisvergadering 2 oktober 1903*: aanwezig 'adviserend lid M. Remijn van St. Philipsland.'
JMV. Remijn is geen ambtsdrager en weet niets van kerkrecht. Het is een kennismaking of voorstellingsronde bij de Hollandse gemeenten.
2. *Classisvergadering voorjaar 1904*: Remijn aanwezig als 'adviserend lid'.
JMV. Remijn is opnieuw ter kennismaking illegaal aanwezig.
3. *Algemene Vergadering (synode) 8 juni 1904 te Benthuisen*. Beversluis loog dat Remijn 'van de Classis Zuid-Holland toelating heeft om voor te gaan, waar hij in onze gemeenten gevraagd wordt.'
JMV. Dit is een leugen, zie hierboven punt 1 en 2.
4. *Classisvergadering 21 oktober 1904*. 'De voorzitter vraagt aan de broeders eene vraag betreffende Remijn, om met genoemde broeder in een nader onderzoek te treden. Genoemde broeder Remijn antwoordde niet anders dan met schrik hieraan te gedenken. Werd besloten op een volgende Classis Remijn tot nader onderzoek te roepen.'
JMV. Hier wordt het onderzoek uitgesteld omdat Remijn er zogenaamd tegenop zag.
5. *De classisvergadering 19 mei 1905* besloot 'een commissie te benoemen teneinde met br. Remijn in een nader onderzoek te treden of hij geschiktheid en bekwaamheid zoude hebben om door een of andere gemeente tot leeraar te worden geroepen'.
JMV. Het onderzoek wordt opnieuw uitgesteld, omdat zogenaamd een commissie moet worden benoemd (wat nog nooit eerder was gebeurd).
6. *Classisvergadering 13 oktober 1905*: 'De vergadering wil wachten tot de voorjaarsclassis, waar dan al de leeraars in onze

gemeenschap tegenwoordig zullen zijn.'

JMV. Het onderzoek wordt weer uitgesteld omdat er onvoldoende predikanten aanwezig zijn. Maar de andere predikanten waren standaard afwezig.

- Let op: Beversluis ziet dat hij niet vordert en gaat nu de verkoelde relatie tussen Boone en Remijn misbruiken. Hij wil dat Boone naar Remijn gaat, zogenaamd om een ruzie op te lossen, zodat hij kan zeggen dat Boone Remijn heeft erkend als voorganger. Dat gaat als volgt.

7. *Classisvergadering* op 28 maart 1906: 'Wordt besloten om nog niet door te gaan met hetgene in de vorige vergadering is besloten omtrent eene onderzoeking van broeder Remijn tot het leeraarschap.' 'De classis, gehoord hebbende de verstandhouding tusschen ds. Boone en br. Remijn wil er ernstig op aandringen dat de zaken tusschen hen zoo spoedig mogelijk worden vereffend. Ds. Boone, inmiddels binnengekomen zijnde en deze zaak met ZEW besproken zijnde, stelt voorzitter Beversluis voor dat er namens de classis óók aan br. Remijn geschreven worde om, zooals ook tegenover ds. Boone besproken is, **te trachten in eene gewenschte verhouding met elkander te komen.**'

JMV. Beversluis had blijkbaar geprobeerd alleen Boone als schuldige aan te wijzen. Maar Boone had geen ruzie, erkende Remijn niet, en boog niet voor leugen.

- Let op: Vogelaar verzwijgt de eerste 6 vergaderingen en **citeert de rode tekst van stap 7**. Ds. Boone krijgt de zwartepiet en ook hierna als ruziemaker afgeschilderd.

8. *Algemene Vergadering* 6 juni 1906: '**Wordt minzaam aangespoord dat ds. L. Boone en zijn kerkenraad zal trachten met Remijn in vereeniging te komen; hetzelve zal op de eerstvolgende classis gevraagd worden of het is geschied.**'

JMV. Op deze algemene vergadering (synode) worden ds. Boone en zijn kerkenraad expliciet als schuldigen aangewezen en wordt de druk fors opgevoerd. Vogelaar citeert ook **deze rode gegevens** en zet Boone neer als ruziemaker.

9. *Classisvergadering* 27 september 1906. Beversluis verklaarde dat ds. Boone had beloofd 'zijn kerkenraad voor te stellen om de

manier van het ouderling worden van br. Remijn alsmede zijne aanstelling door de classis van Zuid Holland als wettig te erkennen; gelijk ZEW verklaard heeft dit ook voor zichzelf te zullen doen'.

JMV. Boone was afwezig en kon Beversluis' verzonden verklaring dus niet tegenspreken. Remijn is nooit ter onderzoek voorgedragen en kan dus ook niet zijn erkend, zeker niet door Boone, de hardnekkigste tegenstander van Remijns voorgaan.

10. *Classisvergadering* 28 maart 1907. Ds. Boone was niet bij Remijn geweest en de vergadering besloot 'broeder Boone aan te schrijven dat voor de aanstaande grote vergadering eene schriftelijke verklaring door den kerkenraad aan die vergadering worde gericht, waaruit blijkt dat de zaken aangaande br. Remijn volkomen zijn opgeruimd'.

JMV. Beversluis eiste nu 'een schriftelijke verklaring.' Maar die kreeg hij uiteraard niet. Ds. Boone was de wettige predikant van Remijn, en Beversluis stond er helemaal buiten.

- Let op: Beversluis ziet dat ook zijn truc van zogenaamde ruzie niet werkt. Hij gaat nu grof geweld gebruiken.

11. *Algemene Vergadering* 4 en 5 juni 1907. 'Voorstel van ds. Beversluis. De vergadering, gehoord hebbende de notulen van drie onderscheidene vergaderingen: kerkenraad, classis en algemene, verklaart dat broeder Remijn door de classis Zuid-Holland onderzocht zijnde, wettig is toegelaten tot het oefenwerk. Wordt algemeen aangenomen.'

JMV. Dit wordt voluit geciteerd, maar zonder commentaar. Hier wordt Remijns toelating doorgedrukt met het voorlezen van zelfgemaakte nepnotulen. De vergadering accepteert dat bedrog in goed vertrouwen, omdat niemand kan vermoeden dat een predikant zo heftig staat te liegen. Maar het voorwerk was al gedaan, want Beversluis had in 1904 al beweerd dat Remijn was erkend (zie B.3) en Remijn was in juni 1905 beroepen door Axel. Ds. Boone heeft er kennelijk een voorgevoel van gehad en noteert veelzeggend: 'Mijn vrees is niet ongegrond geweest.'

Het is duidelijk dat Remijn **nooit wettig** is toegelaten als lerend ouderling. De bovenstaande **rode tekst** is gebruikt als **certificaat van echtheid** en is als zodanig ook te vinden op gergeminfo.nl.

c. Ongeloofwaardige of foute historie

Behalve de bovenstaande hoofddelen, waarin waarheden worden verzwegen, komen we ook fouten of ongelooftwaardige historie tegen.

1. *LV. Tijdens een classisvergadering in Nieuwerkerk, waarschijnlijk in september 1900, kreeg Remijn toestemming om ook in andere classisgemeenten voor te gaan.*
JMV. Van deze classis en deze vergadering is niets bekend. Als dit waar zou zijn, was de toelating in classis Zuid-Holland niet nodig geweest. De oudst bekende Zeeuwse notulen zijn van 18 maart 1903. Ook de preekbeurten uit die tijd melden geen preekbeurten van Remijn. De eerste preekbeurt was in april 1901 in Bruinisse; in Nieuwerkerk heeft hij nooit gepreekt.
2. *LV. Hij kwam ook in de vrije gemeente van Stavenisse.*
JMV. Dit lijkt me onwaarschijnlijk omdat die gemeente vanaf 1899 werd bediend door ds. P. van der Heijden, een man van orde en regel, een organisator, die wars was van broddelwerk.
3. *LV. Hij [Remijn] verklaarde zijn werkzaamheden op 4 februari 1903 op de classis Rotterdam en kreeg ook daar permissie om een stichtelijk woord te spreken.*
JMV. De classis Rotterdam vergaderde op 4 maart 1902 en pas daarna op 2 oktober 1903. De datum 4 februari 1903 is een verzinsel, wellicht overgenomen uit het herdenkingsboek van Krabbendijke van Jaap Sinke.
4. *LV In 1904 kwam ds. L. Boone naar Sint-Philipsland. Het boterde niet tussen Remijn en zijn nieuwe predikant.*
JMV. Remijn kwam nooit bij ds. Boone in de kerk en negeerde zijn preekverbod dat ds. Boone hem in 1901 had opgelegd namens de synode. Hij mocht wel de pastorie verbouwen bij dominees komst. Ds. Boone kon persoonlijk en zakelijk goed scheiden.
5. *LV. ... al wilde ds. Boone Remijn wel als oefenaar erkennen.*
JMV. Uit de notulen blijkt het tegendeel. Boone heeft hem nooit erkend, ondanks de zware druk die op hem werd uitgeoefend.
6. *LV. De volgende dag [5 juni 1907] verenigden de ledeboerianen en de Kruisgemeenten zich in meerderheid tot Gereformeerde gemeenten.*

JMV. De afgevaardigden spraken die dag de intentie uit. Verenigen kon alleen door kerkenraden gebeuren na bestudering van de bepalingen, dus pas op 9 en 10 oktober.

7. *LV. Remijn was op 25 juli aanwezig tijdens een deputatenvergadering in het nieuwe kerkverband.*

JMV. Hij was er illegaal aanwezig als protegé van voorzitter Beversluis. Hij beweerde dat Zuidwolde en Genemuiden geen gemeenten waren, maar 'een familiezaak'. Die wettige gemeenten lieten alleen ds. Boone preken en Beversluis wilde ze daarom royeren. Remijn deed hier het voorwerk.

8. *LV. Remijn voelde voor vereniging.*

JMV Remijn was een handlanger van Beversluis; hij had alles aan hem te danken. Hier wordt verondersteld dat Remijn nog zelfstandig beslissingen kon nemen.

9. *LV Tijdens de eerste Algemene Vergadering liet hij zich kritisch uit over ds. Boone.*

JMV. Ook hier ontbreekt commentaar. Remijn liet zich inderdaad kritisch uit. Hij was illegaal aanwezig, had geen spreekrecht, en stond ook hier te liegen. Terwijl hij zelf al zes jaar illegaal preekte.

d. Krabbendijke/Oosterland

Remijn wordt na de vereniging van 1907 voorganger van Krabbendijke. Van elders ingeklommen, over de muur, maar dat hindert niet. Hij wordt in de Gereformeerde Gemeenten rond 1913 minstens vier keer ongeschikt bevonden voor dominee en zijn proefpreken lopen direct na de start vast. Maar hij wordt, vreemd genoeg, toch als voorganger gehandhaafd. Hij is er 'een verklaard tegenstander' van dat preekbeurten centraal worden geregeld; hij is blijkbaar niet overal welkom en heeft zijn eigen vriendjes. Vooral Borssele moet niets van hem hebben. Heel droevig, dat de gemeente Krabbendijke dat getob vijftien jaren heeft moeten aanhoren. In 1923 wordt hij, na klachten over zijn levenswandel, verbannen naar het geïsoleerde Oosterland, waar hij weinig kwaad kan doen en tot zijn dood in 1937 blijft. Zo kan hij langer dan 36 jaar kerkenraden, gemeenten, vergaderingen en vooral talloze zielen bedriegen. De levensschets citeert een opmerking over een prekenbundel: 'Zeer zeldzame en schoone stoffe van deze ernstige leeraar.' En een geweldig slotakkoord over Remijn zelf: 'een prediker met

een hart vol mededoogen voor zijn medereizigers naar een alles beslissende eeuwigheid.' Terwijl hij 36 jaar alles en iedereen heeft bedrogen en nooit tot inkeer is gekomen.

Conclusies

Remijn heeft in Sint Philipsland grote ellenden veroorzaakt en is ook in Krabbendijke weggestuurd. Hij heeft zich als pionnetje laten gebruiken door ds. Beversluis, een macht- en statusbelust man die zich van meelopers bedient, het morele kompas voortdurend kwijt is en bar weinig interesse toont in het belang van zielen en in een bijbels en kerkelijk leven. Ook bij zijn vriend Remijn zien we continue verschijnselen van onesthetisch en normoverschrijdend gedrag, van liegen en bedriegen, van misleiding en vriendjespolitiek, van afkeer van orthodox bevindelijke gemeenten en van agressie tegen hun prediker Boone. Beiden tonen geen enkel besef van de inhoud van het ambt en het gewicht en het belang van onsterfelijke zielen. Al deze ellenden klinken in Remijns levensschets totaal niet door.

'Van elders ...'

Niemand durft blijkbaar uitspreken dat ds. Boone probeerde met een preekverbod de ellenden rond indringer Remijn te stoppen. Ook wordt verzwegen dat Beversluis en Remijn grote bedriegers waren, die zich aan Gods Woord en hun ambtseden maar weinig gelegen lieten liggen. Terwijl dat Woord toch echt zegt: 'Die niet ingaat door de deur in de stal der schapen, maar van elders inklimt, die is een dief en moordenaar' (Joh. 10). De kanttekening noteert het volgende. Die 'deur' is 'een wettige en Goddelijke beroeping.' En 'van elders' betekent 'door onbehoorlijke middelen zich in de gemeente Gods indringt.' We zien het hier letterlijk gebeuren. Geschiedschrijving is geen spelletje.

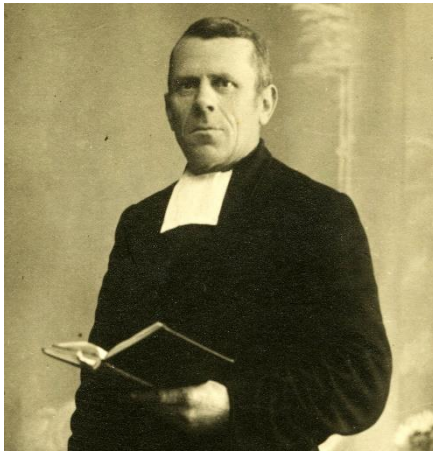
Positie ds. Boone

Over ds. Boone is blijkbaar niets goeds te schrijven. Het gemak waarmee schrijvers hem veroordelen is verbijsterend. Hij wordt in dit verhaal een paar keer genoemd, maar altijd negatief. Wat hij doet of laat, wordt in een kwaad daglicht gesteld, met weglating van context en nuance. Terwijl hij de enige is met een verantwoord en zelfs voorbeeldig domineesleven. Hij verenigde niet en deed dus alles fout. Echter. Historieschrijven is rechtdoen aan gestorvenen en niet aan kerktriumfen.

Ds. Boone, de outlaw van de kerkelijke wereld, de balling, die zich verzette tegen de vele misdragingen, en er alles aan deed om Remijn te stoppen, mag dus gerust als een groot man worden betiteld. Hij laat zich

één keer over deze situatie uit en gebruikt dan de treffende woorden 'onder een bedekking inkruipen'. Meer zegt hij niet: grote mannen kunnen zwijgen. Hij noemt zelfs geen namen. Grote predikanten nemen het niet voor zichzelf op.

Ik wist in 2003 nog maar weinig van kerkpolitiek en heb dit fakeverhaal altijd als waarheid aangenomen: Boone was een onverzoenlijke ruziemaker en Remijn een verongelijkte prediker. Ik vertrouwde erop dat schrijvers

2 Ds. Boone legde Remijn namens de synode een preekverbod op. Terecht.

publiceerden wat waar was en niet wat hun kerk en hun idolen goed uitkwam. Maar nee. Boone verenigde niet en past niet in de kerkcultuur en krijgt er dus van langs. Ik heb daardoor al die jaren verkeerde en negatieve gedachten over ds. Boone gehad en wil anderen daarvoor waarschuwen; daarom corrigeer ik het bij deze. En ik dank ds. Boone, dat hij zo standvastig waakte voor pathologische leugenaars en over de muur klimmende indringers en wolven in schaapskieren.